

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων

Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού & Οικονομικής Διοίκησης
Τμήμα Οικονομικής Διοίκησης & Ανάλυσης Εσόδων

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ & ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Δεκέμβριος 2015

Το παρόν συντάχθηκε από τη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού & Οικονομικής Διοίκησης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών με σκοπό την ενημέρωση των φορολογουμένων αναφορικά με την πορεία και τη διακύμανση των φορολογικών εσόδων.

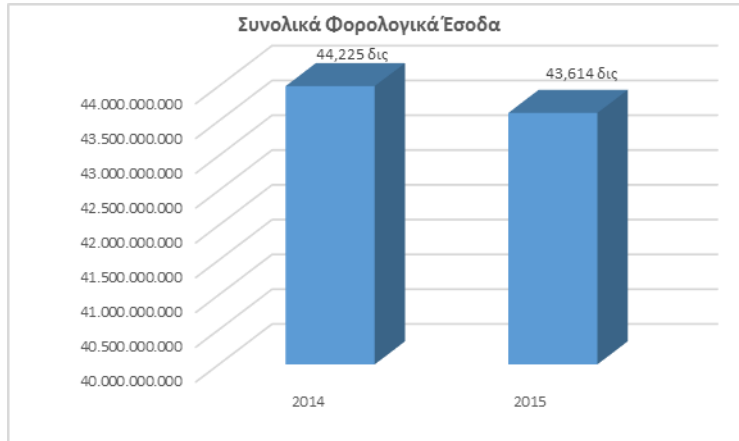
Αθήνα, Φεβρουάριος 2016

1. Εισαγωγή

Με την παρούσα έκθεση αναλύεται η πορεία των φορολογικών εσόδων, με βάση τα στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, για την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2015. Μεταξύ άλλων, κατά την ανάλυση, συγκρίνονται τα έσοδα με τα αντίστοιχα του προηγούμενου έτους και αιτιολογούνται τυχόν σημαντικές αποκλίσεις. Τέλος, παρακολουθείται η ποσοστιαία επίτευξη των εκτιμήσεων πραγματοποιήσεων 2015 (Κρατικός Προϋπολογισμός 2016_19/11/2015) για τις βασικές κατηγορίες φορολογικών εσόδων. Η ανάλυση ακολουθεί τη δομή και τους κωδικούς αριθμούς εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού, ενώ σημειώνεται ότι τα στοιχεία αφορούν σε έσοδα προ επιστροφών φόρου, όπως λαμβάνονται από την αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ).

2. Πορεία και διάθρωση των φορολογικών εσόδων

Γράφημα 1. Σύγκριση συνολικών φορολογικών εσόδων ετών 2014 & 2015

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

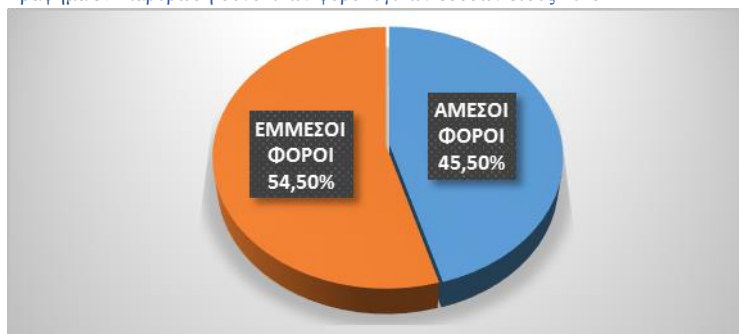
Σύμφωνα με το Γράφημα 1, τα συνολικά φορολογικά έσοδα (άμεσοι και έμμεσοι φόροι) για το έτος 2015 εμφανίζονται μειωμένα κατά €610.542.974,96 ή 1,38% έναντι του έτους 2014. Αυτή η υστέρηση οφείλεται σε μια σειρά παραγόντων οι οποίοι αναλύονται στη συνέχεια.

Γράφημα 2. Διάθρωση συνολικών φορολογικών εσόδων έτους 2014

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Γράφημα 3. Διάθρωση συνολικών φορολογικών εσόδων έτους 2015

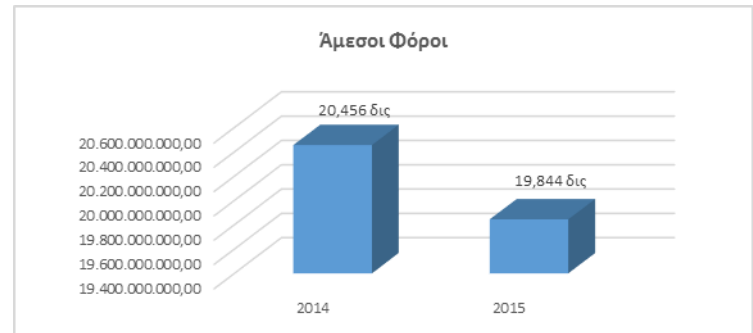
Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Σχετικά με τη συμμετοχή των άμεσων και έμμεσων φόρων στα συνολικά φορολογικά έσοδα, διαπιστώνεται ότι για την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου του έτους 2015, οι έμμεσοι φόροι (€23.770.028.837,96) αποτέλεσαν το 54,5% του συνόλου των

φορολογικών εσόδων (€43.614.403.458,59) και οι άμεσοι φόροι (€19.844.374.620,63) ανήλθαν στο 45,50% (Γράφημα 3).

3. Άμεσοι Φόροι

Γράφημα 4. Σύνολο άμεσων φόρων

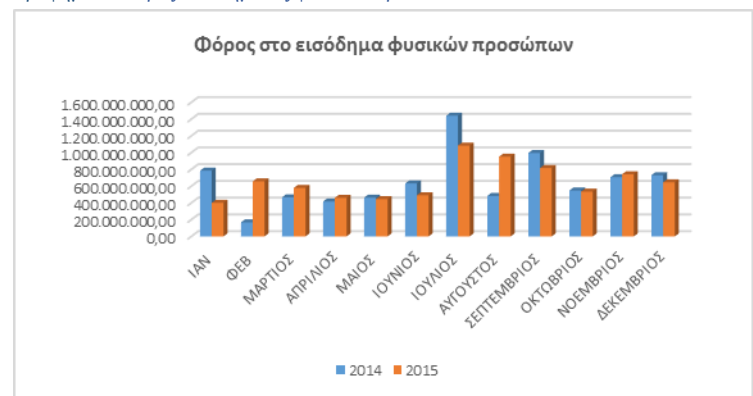

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Οι άμεσοι φόροι (ΚΑΕ 0000) σωρευτικά κατά το έτος 2015 διαπιστώνεται ότι είναι μειωμένοι κατά 611.139.553,84 ευρώ, δηλ. κατά 2,99% σε σχέση με το αντίστοιχο μέγεθος του 2014 (Γράφημα 4). Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία παρατηρείται ότι η ανωτέρω μείωση οφείλεται κυρίως στην πτώση των εσόδων από τους φόρους περιουσίας (ΚΑΕ 0200) κατά 8,46% (αποτελούν το 16% των συνολικών άμεσων φόρων), στη μείωση των εσόδων από άμεσους φόρους παρελθόντων οικονομικών ετών (ΚΑΕ 0600) κατά 11,79% (αποτελούν το 8,56% των συνολικών άμεσων φόρων) και στη σημαντική μείωση, κατά 20,92%, των εσόδων από προσauζήσεις, πρόστιμα και χρηματικές ποινές στους άμεσους φόρους (ΚΑΕ 0700) (αποτελούν το 1,67% των συνολικών άμεσων φόρων). Αντιθέτως, τα έσοδα από τη φορολογία εισοδήματος (ΚΑΕ 0100), τα οποία είναι 12,213 δισ και αποτελούν το 61,54% των συνολικών άμεσων φόρων, εμφανίζονται αμετάβλητα (οριακή αύξηση κατά 0,05%) κατά το έτος 2015 σε σύγκριση με τα αντίστοιχα για το έτος 2014.

Ειδικότερα, για τη φορολογία εισοδήματος παρατηρείται ότι τα έσοδα από τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων (€7,82 δισ - ΚΑΕ 0110), τα οποία αποτελούν το 64% των συνολικών φόρων εισοδήματος, εμφανίζονται οριακά μειωμένα κατά 0,35% για το έτος 2015 σε σύγκριση με τα στοιχεία του προηγούμενου έτους. Η προαναφερθείσα οριακή μείωση αποτελεί αποτέλεσμα μικρών αυξομειώσεων των υποκειμένων υποκατηγοριών. Συγκεκριμένα, η μόνη υποκατηγορία που παρουσιάζει αύξηση είναι αυτή των εσόδων φόρου από μισθούς και συντάξεις που εισπράττονται με τη μορφή παρακράτησης (ΚΑΕ 0113) (67,47% των συνολικών φόρων εισοδήματος ΦΠ) κατά 11,02%, ενώ τη μεγαλύτερη μείωση παρουσιάζουν τα έσοδα που εισπράττονται με τη μορφή προκαταβολής (ΚΑΕ 0112) (4,48% των συνολικών φόρων εισοδήματος ΦΠ) κατά 46,82%, τα έσοδα που εισπράττονται με τη μορφή παρακράτησης (πλην μισθών και συντάξεων, ΚΑΕ 0115) (10,62% των συνολικών φόρων εισοδήματος ΦΠ) κατά 10,89% και τα έσοδα από τον κύριο φόρο στο εισόδημα (ΚΑΕ 0111) (17,04% των συνολικών φόρων εισοδήματος ΦΠ) κατά 5,24%.

Γράφημα 5. Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Με βάση τη μηνιαία εξέλιξη των εσόδων από τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων (Γράφημα 5), παρατηρείται ότι τα εν λόγω έσοδα σημειώνουν σημαντική αύξηση από τον μήνα Ιούλιο του 2015 και μετά σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες, ενώ τους μήνες Αύγουστο και Νοέμβριο είναι υψηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα μεγέθη του έτους 2014. Αυτό αιτιολογείται από το γεγονός ότι η 1^η δόση πληρωμής του συγκεκριμένου φόρου μετατέθηκε από την 31η Ιουλίου την 31η Αυγούστου, εξαιτίας της επιβολής των capital controls (βλέπε Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 18ης Ιουλίου 2015). Για όσες δηλώσεις είχαν υποβληθεί έως τις 18 Ιουλίου, η πρώτη δόση πληρωμής του φόρου εισοδήματος έληγε στις 31 Ιουλίου.

Αντίθετα με τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων, όπου τα έσοδα εμφανίζονται οριακά μειωμένα, τα έσοδα από τη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων (€2,895 δις - ΚΑΕ 0120), τα οποία αποτελούν το 23,70% των συνολικών φόρων εισοδήματος, εμφανίζονται αυξημένα κατά 9,06% το έτος 2015 σε σύγκριση με τα στοιχεία του προηγούμενου έτους. Η προαναφερθείσα αύξηση διαμορφώθηκε κυρίως από την αύξηση κατά 34,55% των εσόδων από τη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εισπράττονται με μορφή προκαταβολής (ΚΑΕ 0122 - αποτελούν το 49,55% των συνολικών εσόδων από τη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων) με την παράλληλη μείωση των εσόδων από τη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα (ΚΑΕ 0121 - αποτελούν το 25,44% των συνολικών εσόδων από τη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων) κατά 13,46% και των εσόδων από τη φορολογία εισοδήματος εταιρειών, κοινοπραξιών κ.λπ. (αρθ.7 ν.2065/92 και άρθρο 10,64 ν.2238/94, ΚΑΕ 0128 - αποτελούν το 12,25% των συνολικών εσόδων από τη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων) κατά 15,14%.

Γράφημα 6. Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Με βάση τη μηνιαία εξέλιξη των εσόδων από τη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων (Γράφημα 6), παρατηρείται ότι τα σχετικά μεγέθη κατά την περίοδο Ιουλίου-Δεκεμβρίου του έτους 2015 υπερβαίνουν σταθερά τα αντίστοιχα μεγέθη του προηγούμενου έτους, λόγω της υποβολής και πληρωμής φόρων κατά την αντίστοιχη περίοδο.

Να σημειωθεί ότι για το έτος 2014, η καταληκτική ημερομηνία καταβολής της 1ης δόσης του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων του άρθρου 45 του ν.4172/2013 ήταν η 30η Μαΐου, ενώ για το έτος 2015 είχε αρχικά οριστεί η 30η Ιουνίου (απόφαση Π.Ο.Α.1099/5.5.2015). Ωστόσο, η προθεσμία υποβολής των φορολογικών δηλώσεων 2015 παρατάθηκε αρχικά έως τις 20 Αυγούστου (ΦΕΚ 1500B/17-07-2015). Επισημαίνεται ότι για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες με φορολογικό έτος που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2014 και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους η καταβολή του φόρου σύμφωνα με το άρθρο 68 του ν. 4334/2015 ΦΕΚ 80Α/2015 γίνεται σε πέντε (5) ισόποσες μηνιαίες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την 21η Αυγούστου 2015 και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των μηνών Σεπτεμβρίου, Οκτωβρίου, Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2015. Τελικά, η σχετική προθεσμία υποβολής δηλώσεων νομικών προσώπων και οντοτήτων παρατάθηκε μέχρι τις 4/09/2015 (ΦΕΚ 1873B/4-09-2015).

Γράφημα 7. Φόροι στην περιουσία

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Αναφορικά με την εξέλιξη των εσόδων από φόρους στην περιουσία (ΚΑΕ 0200), παρατηρείται ότι τα έσοδα κατά το έτος 2015 (€ 3,180 δις) είναι χαμηλότερα σε σύγκριση με εκείνα του έτους 2014 κατά 8,46%, ποσό που αντιστοιχεί σε € 293,899

εκ. (Γράφημα 7). Η μείωση αυτή οφείλεται στην πραγματικότητα στη μείωση των εσόδων από τον φόρο ακίνητης περιουσίας κατά € 319,838 εκ. (Γράφημα 8).

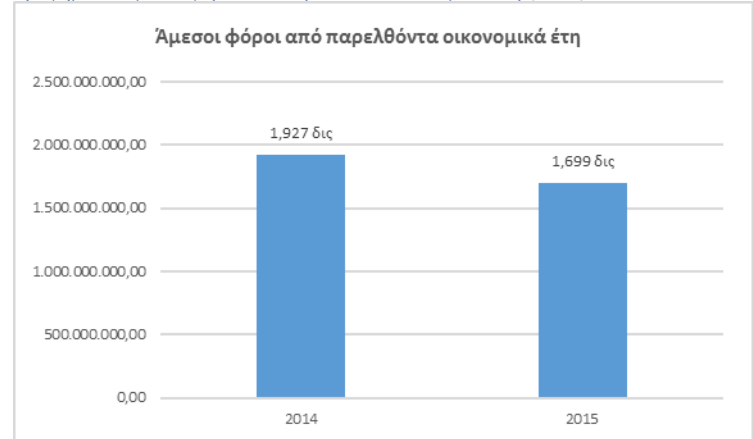
Γράφημα 8. Φόρος ακίνητης περιουσίας

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Συγκεκριμένα, η εν λόγω ετήσια μεταβολή οφείλεται κυρίως α) στην κατάργηση του ειδικού τέλους ηλεκτροδοτούμενων δομημένων επιφανειών Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. (ΚΑΕ 0224) από 1/1/2014 και στην αντίστοιχη μείωση των εσόδων κατά € 1,074 δις και β) στην αύξηση των εσόδων από τον θεσμοθετημένο από το έτος 2014 ενιαίο φόρο ιδιοκτησίας ακινήτων ΕΝ.Φ.Ι.Α. (ΚΑΕ 0225) κατά € 875,472 εκ, η οποία όμως δεν αντιστοιχεί στην αναμενόμενη είσπραξη, λόγω της πληρωμής των δύο τελευταίων μηνιαίων δόσεων κατά το πρώτο δίμηνο του έτους 2016. Τα έσοδα από τον φόρο Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. κατά τα έτη 2014-2015 αποτελούν οφειλές του έτους 2013 ή προγενέστερων ετών.

Γράφημα 9. Άμεσοι φόροι από παρελθόντα οικονομικά έτη (π.ο.ε.)

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

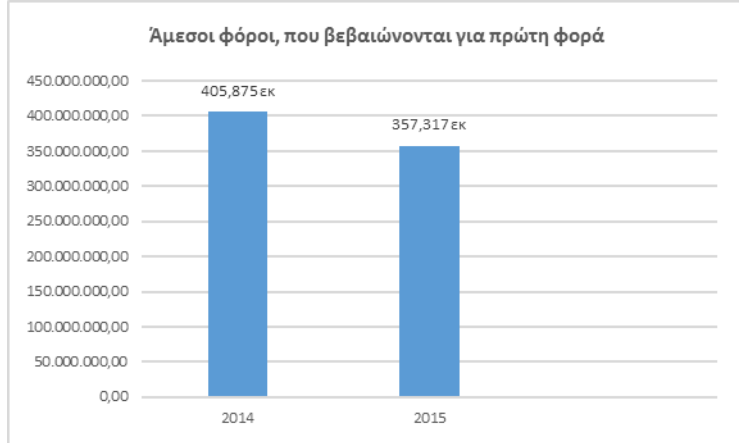
Τα έσοδα από τους άμεσους φόρους παρελθόντων οικονομικών ετών (ΚΑΕ 0600) εμφανίζονται μειωμένα κατά 11,79% (227εκ. € περίπου) για την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου του έτους 2015, έναντι της αντίστοιχης περιόδου του έτους 2014 (Γράφημα 9).

Η μείωση των συγκεκριμένων εσόδων οφείλεται στη μείωση των εσόδων από υπόλοιπα παρελθόντων οικονομικών ετών που πρέπει να εισπραχθούν (ΚΑΕ 0630) και από άμεσους φόρους που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (ΚΑΕ 0610). Οι άμεσοι φόροι από παρελθόντα οικονομικά έτη που βεβαιώνονται για πρώτη φορά κατόπιν ρύθμισης (ΚΑΕ 0640) αυξάνονται, αλλά όχι σε βαθμό που να μπορούν να αντισταθμίσουν τις παραπάνω απώλειες εσόδων. Πιο συγκεκριμένα, τα έσοδα από υπόλοιπα παρελθόντων οικονομικών ετών παρουσιάζουν μείωση κατά 12,05% (180εκ. € περίπου) και αυτά από άμεσους φόρους που βεβαιώνονται για πρώτη φορά κατά 11,96% (48εκ. € περίπου). Η αύξηση στα έσοδα από άμεσους φόρους παρελθόντων οικονομικών ετών που βεβαιώνονται για πρώτη φορά κατόπιν ρύθμισης ανέρχεται στο 5,29% (μόλις 1,46εκ. €).

Η μείωση στα έσοδα από υπόλοιπα παρελθόντων οικονομικών ετών οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από προκαταβολές φόρου στο εισόδημα νομικών προσώπων (ΚΑΕ 0632) κατά 42,88% (70εκ. € περίπου) και των εσόδων από υπόλοιπα παρελθόντων οικονομικών ετών λοιπών περιπτώσεων (ΚΑΕ 0639) κατά 23,23% (128εκ. € περίπου).

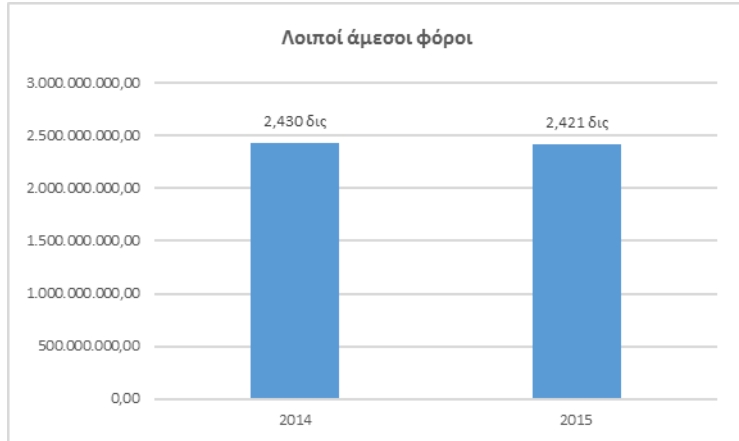
Οι άμεσοι φόροι που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (Γράφημα 10) παρουσιάζουν μείωση οφειλόμενη στη μείωση των εσόδων από φόρο στο εισόδημα φυσικών προσώπων (ΚΑΕ 0611) κατά 30,97% (περίπου 60εκ. €) και των εσόδων από φόρο στην ακίνητη περιουσία (ΚΑΕ 0615) κατά 58,42% (περίπου 60εκ. €). Η αύξηση που παρατηρείται στα έσοδα από φόρο στο εισόδημα νομικών προσώπων (ΚΑΕ 0612) κατά 46,94% (51εκ. € περίπου) και στα έσοδα από τους λοιπούς άμεσους φόρους (ΚΑΕ 0619) κατά 733,11% (περίπου 21εκ. €) δεν αντισταθμίζει την παραπάνω μείωση.

Γράφημα 10. Άμεσοι φόροι, που βεβαιώνονται για πρώτη φορά

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Γράφημα 11. Λοιποί άμεσοι φόροι

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Τα έσοδα από τους λοιπούς άμεσους φόρους (ΚΑΕ 0800) παραμένουν σχεδόν σταθερά για τα δυο έτη σημειώνοντας μια μείωση της τάξης του 0,36% (Γράφημα 11), η οποία οφείλεται σε αύξηση στα έσοδα από λοιπούς άμεσους φόρους (ΚΑΕ 0890) με αντίστοιχη μείωση των εσόδων από συνταξιοδοτικές και λοιπές εισφορές (ΚΑΕ 0820).

Συγκεκριμένα, παρατηρείται μείωση των εσόδων από συνταξιοδοτικές λοιπές εισφορές κατά 4,16% (περίπου 40εκ. €). Ειδικότερα μείωση σημειώνουν τα έσοδα από εισφορές συνταξιοδότησης στο δημόσιο κατά 0,62% (περίπου 4εκ. €) και τα έσοδα από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης για την καταπολέμηση της ανεργίας κατά 13,05% (περίπου 36εκ. €). Αύξηση παρουσιάζουν τα έσοδα από τις εισφορές αναγνώρισης προϋπηρεσίας κατά 3,58% (μόλις 1εκ. €).

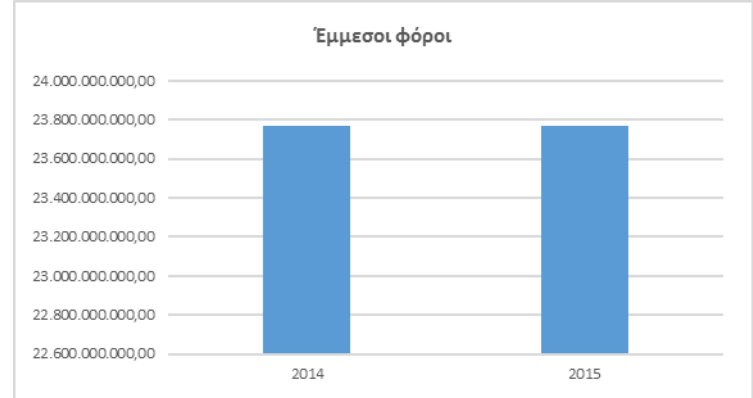
Οι λοιποί άμεσοι φόροι (ΚΑΕ 0890) παρουσιάζουν οριακή αύξηση κατά 1,88% (€ 27εκ. περίπου). Ειδικότερα, παρατηρείται αύξηση εσόδων από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος κατά € 123εκ. (37,74%), ενώ μείωση εμφανίζουν τα έσοδα από τον Φόρο Πολυτελούς Διαβίωσης κατά € 90εκ. (48,3%).

4. Έμμεσοι Φόροι

Τα σωρευτικά φορολογικά έσοδα από έμμεσους φόρους (ΚΑΕ 1000) για την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2015 (23,770 δις €) εμφανίζονται σταθερά σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014, σημειώνοντας μια πολύ οριακή αύξηση κατά 0,0025% (δηλαδή 597 χιλ. €) (Γράφημα 12). Οι κατηγορίες έμμεσων φόρων που συνεισφέρουν περισσότερο στα αντίστοιχα έσοδα είναι: α) τα έσοδα από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) (ΚΑΕ 1100) που συμμετέχουν με ποσοστό 57,32% (13,625 δις €), β)

τα έσοδα από φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται από τα τελωνεία (ΚΑΕ 1400), τα οποία συμμετέχουν με ποσοστό 29,61% (7,038 δις €) και γ) τα έσοδα από λοιπούς φόρους κατανάλωσης (ΚΑΕ 1300) που συμμετέχουν με ποσοστό 7,24% (1,722 δις €).

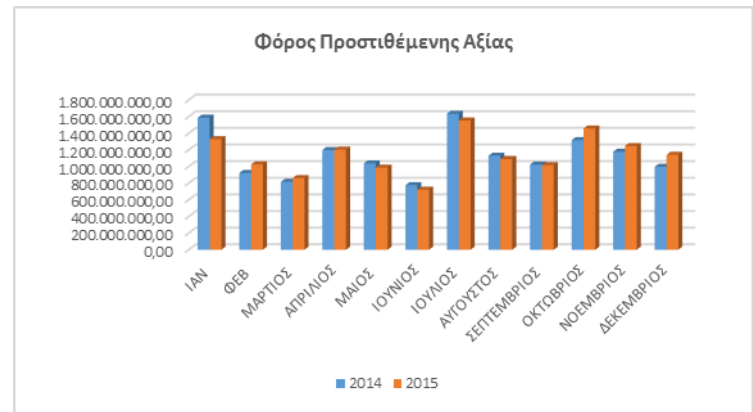
Γράφημα 12. Έσοδα από έμμεσους φόρους

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Τα έσοδα από Φ.Π.Α., 13,625 δις €, αποτελούν για το έτος 2015 την πιο προσοδοφόρα κατηγορία έμμεσων φόρων και εμφανίζουν οριακή αύξηση (0,09%) ως προς το έτος 2014 (13,613 δις €). Πιο συγκεκριμένα, τα έσοδα από Φ.Π.Α. διακρίνονται σε έσοδα από Φ.Π.Α. εγχωρίων προϊόντων και υπηρεσιών ((ΚΑΕ 1110) συμπεριλαμβανομένων και των ενδοκοινοτικών συναλλαγών) (με ποσοστό συμμετοχής 89%) και σε έσοδα από Φ.Π.Α. εισαγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών (ΚΑΕ 1150) (με ποσοστό συμμετοχής 11%).

Γράφημα 13. Έσοδα από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)

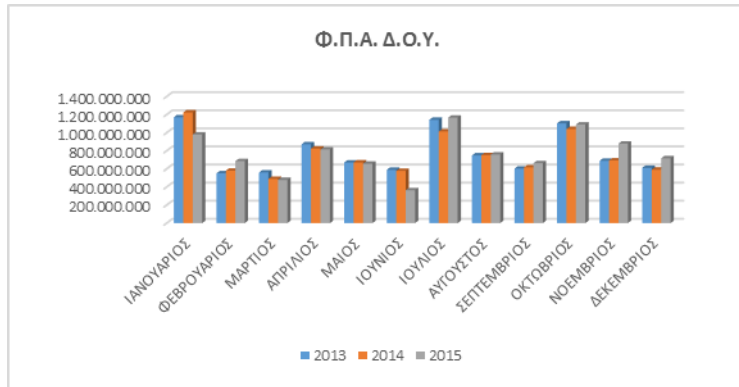

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Πιο συγκεκριμένα αναφορικά με τα έσοδα από ΦΠΑ, όπως φαίνεται και στο γράφημα 13, η εικόνα αντιστρέφεται από τον μήνα Οκτώβριο του 2015 και έπειτα, όπου τα έσοδα από Φ.Π.Α. ανά μήνα, αυξάνονται κατά 10,6% (139 εκ. €), κατά 5,9% (69 εκ. €) και κατά 14,5% (144 εκ. €) σε σχέση με τους αντίστοιχους τρεις τελευταίους μήνες του 2014.

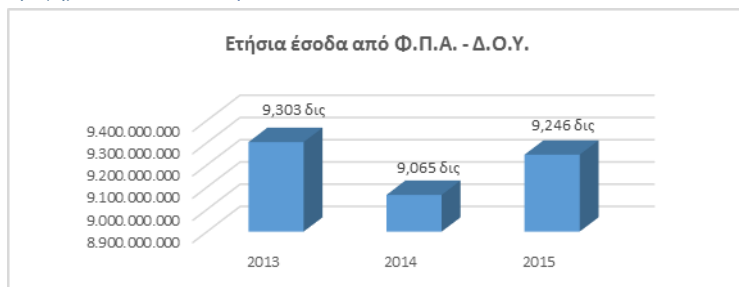
Ο Φ.Π.Α. εγχωρίων σε ετήσια βάση έχει υποστεί μια ελαφριά ποσοστιαία υποχώρηση της τάξης του 0,49% (από 12,19 δις € το 2014 σε 12,13 δις € το 2015), ενώ ο Φ.Π.Α. εισαγόμενων αυξήθηκε κατά 5,04% (από 1,426 δις € το 2014 σε 1,497 δις € το 2015). Εντούτοις, η μεσοσταθμική τους επιρροή (μικρή μείωση των εσόδων από τον Φ.Π.Α. εγχωρίων και αύξηση των εσόδων από τον Φ.Π.Α. εισαγόμενων) έχει ουδέτερο αποτέλεσμα στα συνολικά έσοδα από Φ.Π.Α., γι' αυτό εξάλλου και τα συνολικά έσοδα παρουσιάζουν οριακή αύξηση.

Γράφημα 14. Φ.Π.Α. - Δ.Ο.Υ., περίοδος Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου

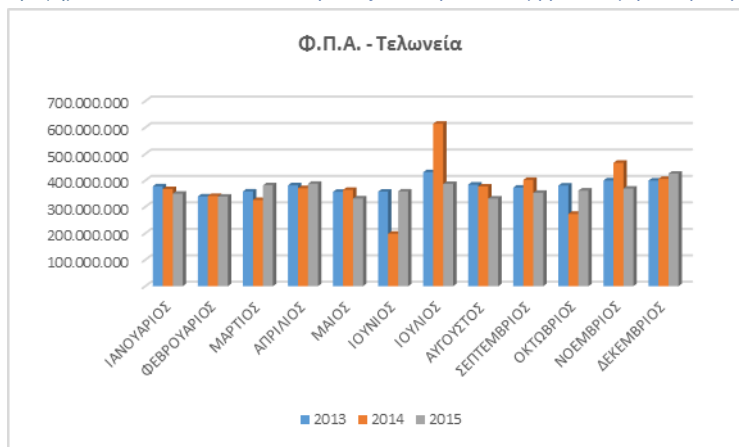
Πηγή: Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων

Γράφημα 15. Συνολικά ετήσια έσοδα από Φ.Π.Α. - Δ.Ο.Υ.

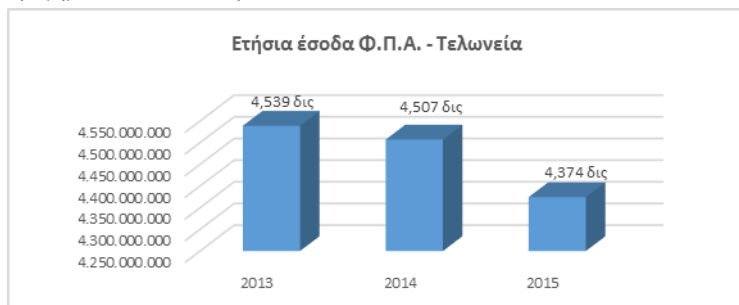
Πηγή: Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων

Γράφημα 16. Φ.Π.Α. - Τελωνεία, περίοδος Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου σε μηνιαία βάση

Πηγή: Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων

Γράφημα 17. Συνολικά ετήσια έσοδα από Φ.Π.Α. - Τελωνεία

Πηγή: Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων

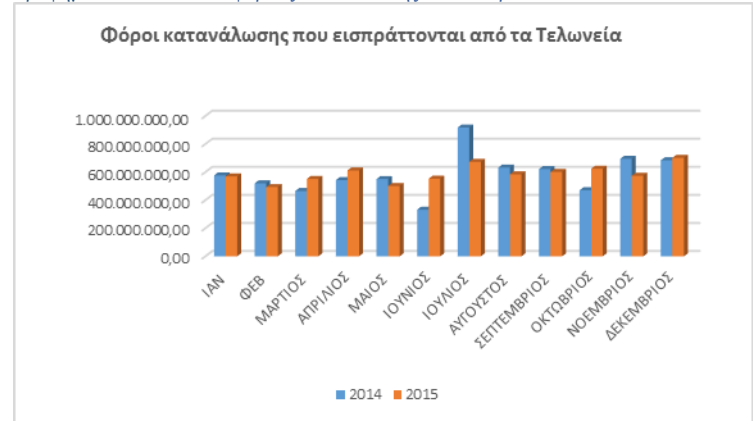
Τα γραφήματα 14 και 16 απεικονίζουν τα έσοδα από Φ.Π.Α. που προέρχονται από τις Δ.Ο.Υ. και τα Τελωνεία, αντίστοιχα, σε μηνιαία βάση για την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου των ετών 2013, 2014 και 2015, ενώ τα γραφήματα 15 και 17 απεικονίζουν τις ίδιες κατηγορίες εσόδων από Φ.Π.Α. σε ετήσια βάση για τα ίδια έτη. Τα σωρευτικά έσοδα από Φ.Π.Α. των Δ.Ο.Υ. εμφανίζονται βελτιωμένα για το 2015 (9,25 δις €) σε σχέση με το 2014 (9,07 δις €) και με μια μικρή μείωση σε σχέση με τα έσοδα του 2013 (9,3 δις €). Από την άλλη, τα ετήσια έσοδα από Φ.Π.Α. που

εισπράττονται από τα Τελωνεία παρουσιάζουν διαχρονικά μείωση, η οποία είναι πιθανόν να οφείλεται στην επίδραση της ύφεσης της ελληνικής οικονομίας στην κατανάλωση (το 2013 4,54 δις €, το 2014 4,51 δις € και το 2015 4,37 δις €).

Σχετικά με την πορεία των εσόδων από επιμέρους κατηγορίες των έμμεσων φόρων, σημειώνεται ότι τα έσοδα από τους λοιπούς φόρους συναλλαγών (ΚΑΕ 1200) ανήλθαν από 606,379 εκ. € το 2014 σε 625,011 εκ. € το έτος 2015 (αύξηση 3,07%). Εντός αυτής της κατηγορίας, τα έσοδα από τους φόρους στις μεταβιβάσεις και συγκεντρώσεις κεφαλαίων (ΚΑΕ 1210) από 277,324 εκ. € ανήλθαν σε 310,439 εκ. € (αύξηση 11,94%) με τα έσοδα από τον φόρο στη συγκέντρωση κεφαλαίων των άρθρων 17-31 Ν.1676/86 (ΚΑΕ 1217) να ανέρχονται από 79,498 εκ. € σε 136,003 εκ. € (αύξηση κατά 71,08%), ενώ τα έσοδα από τα τέλη χαρτοσήμου (ΚΑΕ 1220) μειώθηκαν από 326,554 εκ. € σε 310,342 εκ. € (μείωση 4,96%).

Τα έσοδα από φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται από τα Τελωνεία (Γράφημα 18) αποτελούν τη δεύτερη πιο προσοδοφόρα κατηγορία εσόδων από έμμεσους φόρους (ετήσια έσοδα 7,038 δις € με ποσοστό συμμετοχής στα συνολικά έσοδα από έμμεσους φόρους 29,61%), σημειώνοντας οριακή αύξηση κατά 0,42% (από 7,008 δις € το 2014). Οι σημαντικότερες κατηγορίες εσόδων από φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται από τα Τελωνεία είναι οι Ε.Φ.Κ. ενεργειακών προϊόντων (με ποσοστό συμμετοχής 56,6%, δηλαδή 3,98 δις € από τα 7,04 δις €) και οι Ε.Φ.Κ. λοιπών προϊόντων εγχωρίων και εντός της Ε.Ε. (με ποσοστό συμμετοχής 39%, δηλαδή 2,74 δις € από τα 7,04 δις €). Οι Ε.Φ.Κ. ενεργειακών προϊόντων παρουσιάζουν το 2015 μείωση κατά 0,93%, ενώ οι Ε.Φ.Κ. λοιπών προϊόντων εγχωρίων και εντός της Ε.Ε. παρουσιάζουν αύξηση κατά 2,23%. Θα πρέπει να επισημανθεί, επίσης, ότι η αύξηση των εσόδων από τους Ε.Φ.Κ. λοιπών προϊόντων εγχωρίων και εντός της Ε.Ε. έχει θετική συνεισφορά στη μεταβολή των εσόδων από φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται από τα Τελωνεία κατά 0,83%, ενώ η αρνητική συνεισφορά των εσόδων από τους Ε.Φ.Κ. ενεργειακών προϊόντων είναι μικρότερη, της τάξης του 0,53%. Τέλος, μια σημαντική αύξηση εσόδων της τάξης του 103,42% (από 96 εκ. € το 2014 στα 195,4 εκ. € το 2015) σημειώνεται και στα έσοδα από τους Ε.Φ.Κ. ενεργειακών προϊόντων από τρίτες χώρες (συνεισφορά 2,78% των συνολικών εσόδων από φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται από τα Τελωνεία), η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση κατά 115,75% του Ε.Φ.Κ. στο Diesel (από 85,1 εκ. € το 2014 στα 183,7 εκ. € το 2015).

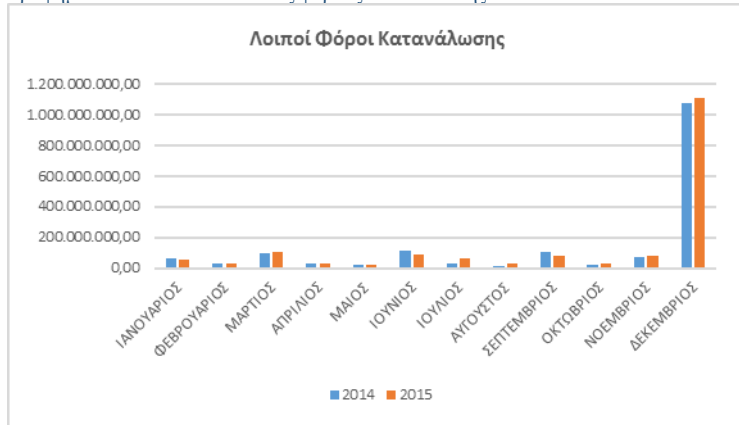
Γράφημα 18. Έσοδα από φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται από Τελωνεία

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Στο γράφημα 19 που ακολουθεί απεικονίζονται σε μηνιαία βάση τα έσοδα από λοιπούς φόρους κατανάλωσης (ΚΑΕ 1300) για τα έτη 2014 και 2015, τα οποία αποτελούν την τρίτη σημαντικότερη κατηγορία εσόδων από έμμεσους φόρους (ποσοστό συμμετοχής 7,24% επί των συνολικών έμμεσων φόρων και σωρευτικά έσοδα 1,72 δις € από τα 23,8 δις € εσόδων από έμμεσους φόρους για το 2015).

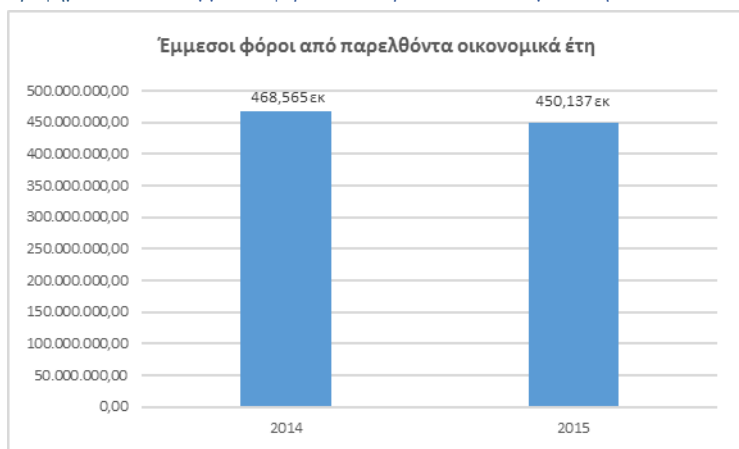
Γράφημα 19. Έσοδα από λοιπούς φόρους κατανάλωσης

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Τα έσοδα από τους λοιπούς φόρους κατανάλωσης από 1,693 δις € το 2014 ανήλθαν το έτος 2015 σε 1,722 δις €, σημειώνοντας οριακή αύξηση κατά 1,70%. Εντός αυτής της κατηγορίας, τα έσοδα από τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων (ΚΑΕ 1360) από 1,119 δις € το 2014 ανήλθαν το έτος 2015 σε 1,123 δις € (οριακή αύξηση 0,39%), τα έσοδα από τον φόρο ασφαλιστρών (αρθρ.29 Ν. 3492/06) (ΚΑΕ 1352) αυξήθηκαν οριακά κατά 2,73% από 304,561 εκ. € σε 312,868 εκ. €, ενώ τα έσοδα από τα τέλη συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας και καρτοκινητής τηλεφωνίας μειώθηκαν το έτος 2015 σε σχέση με το 2014 κατά 6,35%, συγκεκριμένα από 224,342 εκ. € σε 210,089 εκ. €. Η υποκατηγορία των εσόδων από λοιπούς φόρους κατανάλωσης που επηρεάζει περισσότερο την εν λόγω κατηγορία εσόδων είναι τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων (με ποσοστό συνεισφοράς 65,24% στα συνολικά έσοδα από λοιπούς φόρους κατανάλωσης). Η συγκεκριμένη κατηγορία εσόδων χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα με απότομη αύξηση των εσόδων κατά τον μήνα Δεκέμβριο (0,98 δις € τον Δεκέμβριο του 2014 και 1 δις € τον Δεκέμβριο του 2015), λόγω του ότι ο Δεκέμβριος είναι κατεξοχήν ο μήνας πληρωμής των τελών κυκλοφορίας.

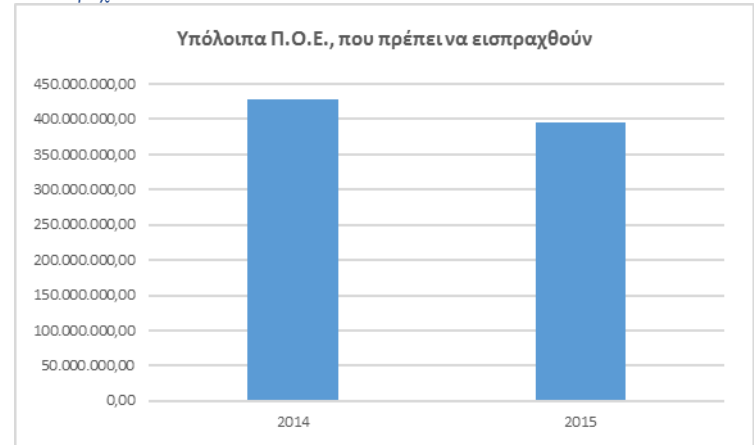
Γράφημα 20. Έσοδα έμμεσων φόρων από παρελθόντα οικονομικά έτη

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

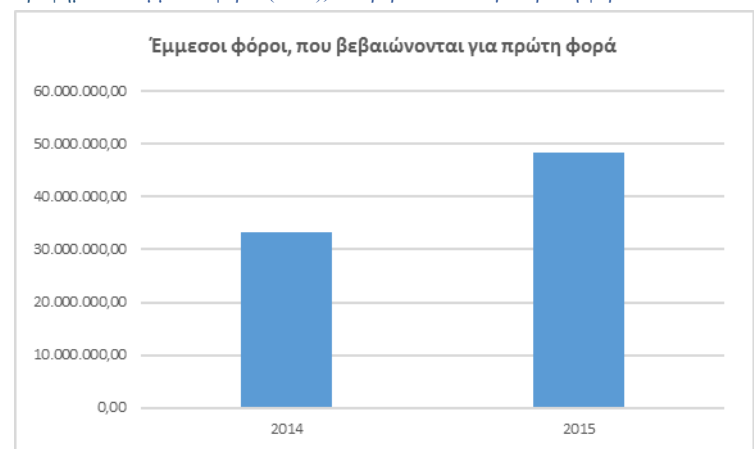
Τα έσοδα από τους έμμεσους φόρους παρελθόντων οικονομικών ετών (ΚΑΕ 1600) μειώθηκαν κατά 3,93% (18εκ. € περίπου) κατά τη διάρκεια της περιόδου Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2015 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014 (Γράφημα 20). Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από τα υπόλοιπα παρελθόντων οικονομικών ετών που πρέπει να εισπραχθούν (ΚΑΕ 1630) κατά 7,66%, περίπου 33εκ. € (βλέπε γράφημα 21). Η μόνη σημαντική αύξηση στα έσοδα στη συγκεκριμένη κατηγορία παρατηρείται στα έσοδα από έμμεσους φόρους που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (ΚΑΕ 1640) κατά 45,79%, περίπου 15εκ. € (Γράφημα 22).

Γράφημα 21. Υπόλοιπα έμμεσων φόρων παρελθόντων οικονομικών ετών που πρέπει να εισπραχθούν

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

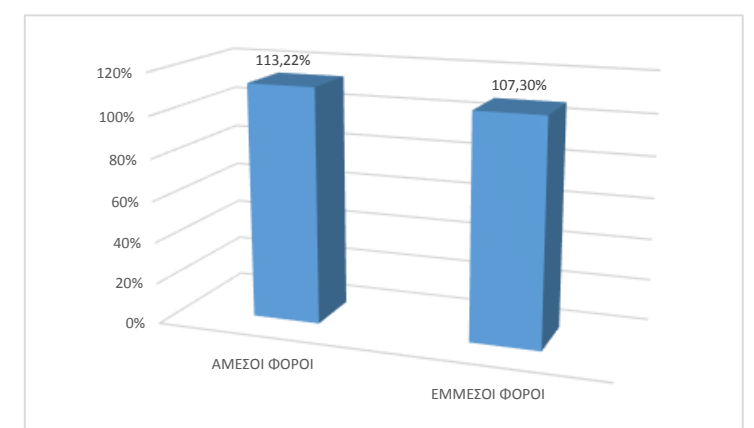
Γράφημα 22. Έμμεσοι φόροι (π.ο.ε), που βεβαιώνονται για πρώτη φορά

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

5. Επίτευξη ετήσιου στόχου μέχρι τον Δεκέμβριο του 2015

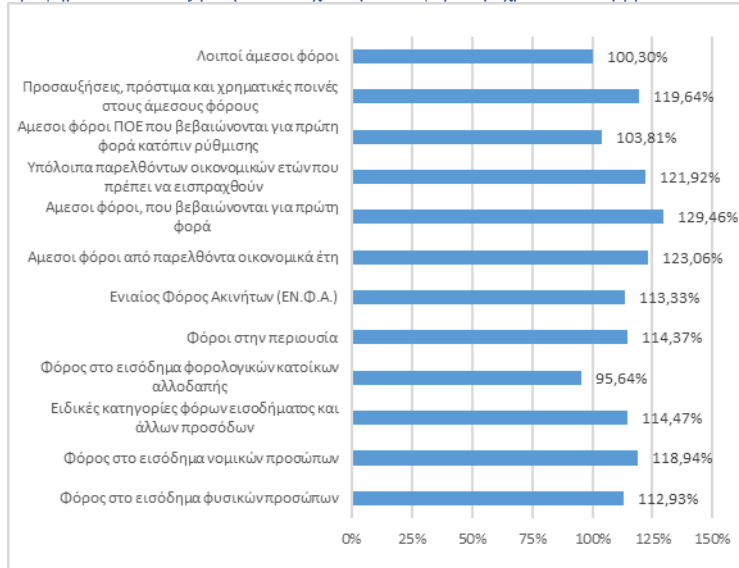
Γράφημα 23. Επίτευξη ετήσιου στόχου συνολικών φορολογικών εσόδων για το έτος 2015

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Κατ' αρχάς θα πρέπει να επισημανθεί ότι στο συγκεκριμένο εδάφιο συγκρίνονται τα έσοδα προ επιστροφών φόρων. Από το Γράφημα 23, φαίνεται ότι το ποσοστό επίτευξης των άμεσων φόρων ως προς τον επικαιροποιημένο στόχο του 2015 για το διάστημα Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2015 είναι στο 113,22%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τους έμμεσους φόρους ξεπερνά το 107,3%.

Γράφημα 24. Επίτευξη ετήσιου στόχου άμεσων φόρων μέχρι τον Δεκέμβριο 2015

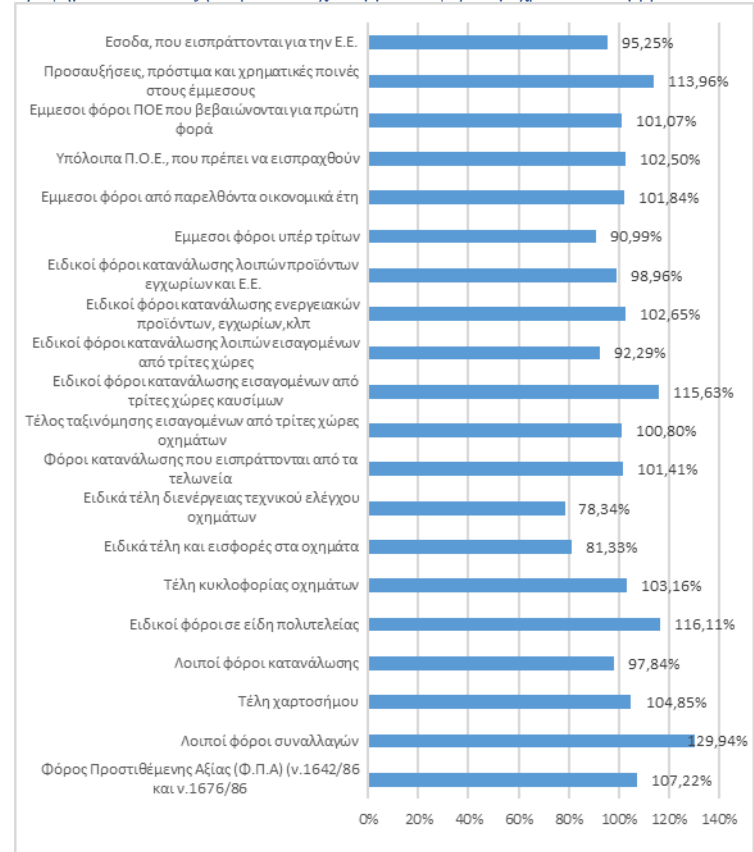
Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Στο γράφημα 24, απεικονίζονται τα ποσοστά επίτευξης εισπράξεων έναντι του ετήσιου τιθέμενου στόχου για κάθε κατηγορία άμεσων φόρων. Ο στόχος των 2,43 δις € για τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων υπερκαλύφθηκε κατά 18,9%, παρουσιάζοντας αυξημένες εισπράξεις κατά 9,06% σε σχέση με το αντίστοιχο δωδεκάμηνο του 2014. Αντιστοίχως, και ο στόχος των 6,9 δις € για τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων ξεπεράστηκε, αφού κατέλιξε στο επίπεδο του 112,9% έναντι του ετήσιου στόχου. Ενδεικτικό στοιχείο για τον εν λόγω φόρο αποτελεί το γεγονός ότι παρουσιάζει μια οριακή μείωση έναντι των εισπράξεων του 2014 κατά 0,35%. Οι περισσότερες κατηγορίες άμεσων φόρων έχουν ξεπεράσει το αντίστοιχο επίπεδο της επικαιροποιημένης ετήσιας στοχοθεσίας. Οριακά καλύτερα αποτελέσματα συναντούμε στη κατηγορία λοιποί άμεσοι φόροι με ποσοστό επίτευξης 100,3% στο δωδεκάμηνο έναντι στόχου 2,41 δις €, έστω και αν παρουσιάζουν μια μικρή μείωση στις εισπράξεις σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014 (-0,36%). Η κατηγορία των άμεσων φόρων που έχει υπερκαλύψει σημαντικά τον ετήσιο στόχο είναι οι άμεσοι φόροι που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (129,46% έναντι ετήσιου στόχου 276 εκ. €), αν και παρατηρείται ένα σημαντικά μειωμένο επίπεδο εισπράξης κατά 11,96% από το 2014.

Σε αντίθεση, η μόνη κατηγορία με υστέρηση στα προσδοκώμενα έσοδα είναι ο φόρος εισοδήματος φορολογικών κατοίκων αλλοδαπής, όπου το ποσοστό επίτευξης στόχου για το δωδεκάμηνο του 2015 αντιστοιχεί στο 95,64% του ετήσιου στόχου (49,1 εκ. €), παρόλο που οι εισπράξεις παρουσιάζονται υψηλότερες κατά 13,72% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014.

Όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες άμεσων φόρων επιδεικνύουν υπερκάλυψη στο ποσοστό επίτευξης στόχου του δωδεκαμήνου από 3,8% έως 23,1%. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα φορολογικά έσοδα από την επιβολή του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Α.), τα οποία ξεπερνούν το επίπεδο των προσδοκώμενων εσόδων κατά 13,3%. Αυτό δικαιολογείται από το γεγονός ότι η διαδικασία καταβολής οφειλών ξεκίνησε στο τέλος Οκτωβρίου του 2015 και συνεχίζει να εισπράττεται μέχρι και τον Φεβρουάριο του 2016. Συνεπώς, δεν είναι ακόμη γνωστό το εν λόγω ποσοστό επίτευξης. Εντούτοις, πρέπει να λάβουμε υπόψη το θετικό γεγονός ότι οι εισπράξεις έχουν αυξηθεί κατά 45,27% εν συγκρίσει με την περίοδο του 2014. Άλλη κατηγορία που σημείωσε σημαντική υπερκάλυψη (123,06%) έναντι του ετήσιου επικαιροποιημένου στόχου (1,38 δις €) είναι αυτή των άμεσων φόρων από παρελθόντα έτη, παρόλο που τα φορολογικά έσοδα μειώθηκαν κατά 11,79% σε σχέση με πέρυσι.

Γράφημα 25. Επίτευξη ετήσιου στόχου έμμεσων φόρων μέχρι τον Δεκέμβριο 2015

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Αναφορικά με την κατηγορία των έμμεσων φόρων και βάσει των στοιχείων του δωδεκαμήνου, ο ετήσιος στόχος ξεπεράστηκε σύμφωνα με την επικαιροποίησή του τον Νοέμβριο του 2015. Πιο συγκεκριμένα, το ποσοστό επίτευξης στόχου των έμμεσων φόρων του 2015 αντιστοιχεί στο 107,3% του ετήσιου στόχου (22,15 δις €).

Σύμφωνα με το γράφημα 25, οι κατηγορίες των έμμεσων φόρων που επιδεικνύουν θετικό ποσοστό επίτευξης στόχου είναι ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) με ποσοστό 107,22% έναντι στόχου 12,71 δις € (αυξημένα έσοδα κατά 0,09% σε σχέση με το 2014) και οι φόροι κατανάλωσης που εισπράττονται από τα Τελωνεία με ποσοστό 101,41% ή 7,04 δις € (αυξημένα έσοδα κατά 0,42% σε σχέση με το δωδεκάμηνο του 2014). Σε αυτή την κατηγορία των φόρων θα πρέπει να τονιστεί το πολύ υψηλό ποσοστό επίτευξης στόχου των ειδικών φόρων σε είδη πολυτελείας κατά 116,1% έναντι στόχου 11 εκ. €, των Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) καυσίμων, το οποίο έχει υπερβεί τον ετήσιο στόχο (169 εκ. €) κατά 115,63%, ενώ παρουσιάζει αξιοσημείωτη αύξηση σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014 (103,42%). Οι προσαυξήσεις, τα πρόστιμα και οι χρηματικές ποινές στους έμμεσους παρουσιάζουν ποσοστό επίτευξης 113,96% έναντι επικαιροποιημένου στόχου 114 εκ. € (μειωμένη εισπράξη κατά 37,70% σε σχέση με το 2014).

Επιπροσθέτως, θα πρέπει να επισημανθεί το χαμηλό ποσοστό επίτευξης στόχου των ειδικών φόρων κατανάλωσης λοιπών εισαγομένων από τρίτες χώρες (92,29% του στόχου 17 εκ. €), με τα έσοδα να παρουσιάζονται μειωμένα κατά 88,18% σε σχέση με το 2014. Τέλος, μια κατηγορία των έμμεσων φόρων με σημαντική απόκλιση από τους επικαιροποιημένους ετήσιους στόχους είναι οι έμμεσοι φόροι υπέρ τρίτων με ποσοστό επίτευξης 91% έναντι στόχου 3 εκ. € (μειωμένα έσοδα κατά 19,62% σε σχέση με το 2014), τα ειδικά τέλη και εισφορές στα οχήματα με ποσοστό 81,33% έναντι ετήσιου στόχου 46 εκ. € παρά την αύξηση των εσόδων από το 2014 κατά 26%. Τέλος, σημαντική υστέρηση παρουσιάζουν τα ειδικά τέλη διενέργειας τεχνικού ελέγχου οχημάτων κατά 78,34% έναντι στόχου 38 εκ. € (αυξημένα έσοδα κατά 33,37% σε σχέση με πέρυσι).

Στοιχεία επικοινωνίας

Υπουργείο Οικονομικών
Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων
Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού & Οικονομικής Διοίκησης
Τμήμα Οικονομικής Διοίκησης & Ανάλυσης Εσόδων
Ερμού 23-25, Τ.Κ. 101 84, Αθήνα
τηλ. 210 3252549, 210 3252509
φάξ, 210 3252539
email: mss.os@mofadm.gr

Το σύνολο του περιεχομένου του παρόντος, συμπεριλαμβανομένων κάθε είδους αρχείων, αποτελεί αντικείμενο πνευματικής ιδιοκτησίας και προστατεύεται από ελληνικές & διεθνείς διατάξεις. Συνεπώς, απαγορεύεται ρητά η αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, μετάδοση, διανομή, έκδοση ή μετάφραση του παρόντος, τμηματικά, περιληπτικά ή συνολικά, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση της δικαιούχου Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού & Οικονομικής Διοίκησης της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων. Από την παραπάνω απαγόρευση εξαιρείται η αποθήκευση ή αντιγραφή τμημάτων του παρόντος σε απλό προσωπικό υπολογιστή για αυστηρά προσωπική χρήση, χωρίς πρόθεση εμπορικής ή άλλης εκμετάλλευσης και χωρίς αυτό να σημαίνει τη με οποιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.